EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 6.11.2025
COM(2025) 667 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET

Rapport om status over energiunionen 2025

(i henhold til forordning (EU) 2018/1999 om forvaltning af energiunionen og klimaindsatsen)

1. INDLEDNING OPBYGNING AF EN STÆRK ENERGIUNION

Som fremhævet i Draghi-rapporten er høje omkostninger på energiområdet helt centralt for de udfordringer, som Europa står over for. Selv om energipriserne er betydeligt lavere end under energikrisen i 2022, er de stadig betydeligt højere end hos vores konkurrenter og varierer meget fra medlemsstat til medlemsstat, hvilket fortsat giver anledning til bekymring for mange industrier og europæiske borgere. De skyldes hovedsagelig Europas afhængighed af importerede fossile brændstoffer, **som i 2024 beløb sig til næsten 375 mia. EUR**[1], og strukturel ineffektivitet som følge af ufuldstændig integration af EU's elektricitetssystem.

En reel energiunion, der bygger på egenproduceret ren energi, baseret på en stærk sektor for vedvarende energi og effektiv anvendelse, er helt afgørende for EU's sikkerhed og konkurrenceevne og for at nå vores mål om klimaneutralitet. Europa nåede allerede op på 47 % vedvarende energi i sit elektricitetsmiks i 2024, og energieffektivitetsforanstaltninger førte til **skønsmæssigt ca. 120 mia. EUR i besparelser** på energiregningerne, hvilket baner vejen for energiuafhængighed.

I begyndelsen af 2025 fremlagde Kommissionen **aftalen om ren industri**, der skitserer foranstaltninger til at sænke energipriserne og skabe kvalitetsjob og de rette betingelser for, at virksomhederne kan trives med hensyn til finansiering, førende markeder, handel og adgang til ressourcer. **Aftalen om ren industri** integrerer klimaneutralitet i industripolitikken og indeholder konkrete tiltag, der skal gøre dekarbonisering til en drivkraft for vækst i de europæiske industrier. Samtidig indføres der med **handlingsplanen for energi til overkommelige priser** hurtige og strukturelle tiltag til at sikre stabile og forudsigelige energiomkostninger, øge effektiviteten og udvide produktionen af vedvarende energi, så virksomhederne kan forblive konkurrencedygtige, mens forbrugerne sikres energi til overkommelige priser. Disse initiativer markerer tilsammen en ny fase med henblik på at fuldføre energiunionen og opnå et reelt integreret energisystem, der muliggør, at ren energi kan bruges frit i Europa.

I de senere år har det hastigt skiftende geopolitiske landskab påvirket de globale energimarkeder på verdensplan. Ruslands anvendelse af energi som våben har truet Europas energisikkerhed og påvirket Unionens økonomiske stabilitet og vækst. Som reaktion herpå lancerede EU REPowerEU-planen i maj 2022 for at udfase sin afhængighed af russiske fossile brændstoffer i overensstemmelse med Versailleserklæringen. På nuværende tidspunkt omfatter alle nationale genopretnings- og resiliensplaner under NextGenerationEU et **REPowerEU-kapitel** med anslåede investeringer på i alt 65,3 mia. EUR. Takket være en hurtig og koordineret indsats på europæisk plan samt samarbejde med internationale partnere faldt EU's gasimport fra Rusland fra 45 % i 2021 til 19 % i 2024 og 12 % i 2025 (frem til august) med afbrydelsen af transitten gennem Ukraine. Den russiske olieimport er også faldet takket være EU's indsats og sanktioner, fra 27 % i begyndelsen af 2022 til 3 % i første halvdel af 2025[2], mens importen af russisk kul er blevet fuldstændig udfaset.

Med det mål at slippe helt ud af afhængigheden har Kommissionen i maj 2025 som lovet fremsat forslag vedrørende den resterende afhængighed og fremlagt en **Køreplan for at bringe importen af russisk energi til ophør** efterfulgt af et første lovgivningsforslag i juni. Det skelsættende forslag, som fælleslovgiverne p.t. forhandler om, indeholder et **stærkt politisk signal**: Europa vil ikke længere tolerere, at energiforsyninger bruges som våben. Dette er i overensstemmelse med den 19. sanktionspakke mod Rusland, hvor Kommissionen foreslog et EU-dækkende importforbud mod russisk LNG fra 1. januar 2027 kombineret med en hårdere indsats mod skyggeflåden og fuldstændige transaktionsforbud mod Rosneft og Gazprom Neft med det formål helt at sætte stop for olieindtægterne.

---

1 Imports of energy products to the EU down in 2024 – News articles – Eurostat.

2 Quarterly reports highlight solar record and progress away from Russian gas – European Commmission.
EU imports of energy products – latest developments – Statistics Explained – Eurostat.

Europa er det kontinent i verden, hvor temperaturen stiger hurtigst, hvilket udgør en trussel mod dets velstand og sikkerhed. Ved at mindske sin afhængighed af fossile brændstoffer fra Rusland og resten af verden sigter EU ikke blot mod at styrke sin energiuafhængighed, men også mod at beskytte sine borgere og bevare Europas førerposition i dekarboniseringsindsatsen, da EU ikke kan være afhængig af fossile brændstoffer, som det ikke producerer.

Ifølge Kommissionens **EU-dækkende vurdering af de endelige ajourførte nationale energi- og klimaplaner**, vil EU, hvis medlemsstaterne gennemfører NECP'erne sideløbende med EU's politikker, være tæt på at nå 2030-målsætningerne for reduktion af drivhusgasemissioner og omstilling til vedvarende energi. Der er dog stadig et betydeligt efterslæb med hensyn til energieffektivitet, hvilket indikerer, at der er behov for yderligere foranstaltninger og en stærkere gennemførelse for at opfylde EU's energisparemål for 2030, ligesom der er brug for yderligere tiltag, som sikrer de nødvendige investeringer og den nødvendige finansiering.

På trods af de seneste års fremskyndede investeringer i ren energi, navnlig med støtte fra genopretnings- og resiliensfaciliteten og samhørighedsfondene, svarer de nuværende investeringsniveauer ikke til det anslåede årlige behov for investeringer i energisystemet, som beløber sig til **660 mia. EUR** i perioden 2026-2030 og endnu højere niveauer i perioden 2031-2040, der er nødvendige for at nå klima- og energimålene[3].

På denne baggrund fremlægges der med forslaget en ambitiøs flerårig finansiel ramme (FFR) på 1,98 billioner EUR for perioden 2028-2034 (i løbende priser), dvs. en femdobling af **Connecting Europe-facilitetens** budget for grænseoverskridende energiinfrastruktur, **hvilket understreger den absolutte nødvendighed af markant at øge investeringerne i de europæiske elnet.**

Den årlige **rapport om status over energiunionen er en statusopgørelse over EU's fremskridt med hensyn til at opfylde målsætningerne for energiunionen** og **omstillingen til ren energi**.

Dette års rapport præsenterer de fremskridt, der er gjort i 2024-2025, og beskriver, hvordan EU har reageret på nye globale og nationale udfordringer i det første år af denne Kommissions mandatperiode. Rapporten er inddelt i tre dele: Første del omhandler, **hvordan gennemførelsen af handlingsplanen for energi til overkommelige priser skrider frem, og forankrer gennemførelsen af de politiske målsætninger og mål for 2030**. **Anden del omfatter en analyse af status på gennemførelsen af energiunionen** på tværs af dens fem dimensioner baseret på resultaterne af vurderingen af medlemsstaternes toårige statusrapporter om gennemførelsen af de nationale energi- og klimaplaner fremlagt i 2025. Den **tredje del er fremadskuende og baner vejen for afgørende foranstaltninger til fuldførelse af energiunionen og forberedelse af den klima- og energipolitiske ramme for det kommende årti**.

[3] Energy in the next long-term EU budget: Commission invites input.

VIGTIGE RESULTATER I 2025 I GENNEMFØRELSEN AF EN ÆGTE ENERGIUNION

- ***Handlingsplanen for energi til overkommelige priser**, som Kommissionen fremlagde den 26. februar 2025 sammen med **Aftalen om ren industri**, vil bidrage til at sænke energiomkostningerne for industrier, virksomheder og borgere. Den indeholder et omfattende sæt foranstaltninger, herunder mobilisering af investeringer, fremme af fleksibilitet og strømlinede tilladelser for at opskalere ren og økonomisk overkommelig energiforsyning, investeringer i energieffektivitetsforanstaltninger samt forstærkning af elnettet.*

- *For at styrke gennemførelsen vedtog Kommissionen den 2. juli 2025 en pakke af vejledningsdokumenter om **fremme af foregribende netinvesteringer, innovative teknologier for vedvarende energi og former for udbredelse af vedvarende energi**, **udpegning af net- og lagringsinfrastrukturområder** og **revision af metoder til fastsættelse af nettariffer** med henblik på at støtte medlemsstaterne, de nationale regulerende myndigheder og netoperatørerne i at udvide kapaciteten af vedvarende energi, styrke vores net og netplanlægning samt udforme nettariffer, der tilskynder til fleksibilitet og en omkostningseffektiv anvendelse af nettet.*

- *De to første **trepartsaftaler om energi til overkommelige priser, der dækker henholdsvis offshorevind og net og energilagring**, blev bebudet af kommissær Dan Jørgensen den 4. september 2025 og forventes at blive indgået i de kommende måneder. Kontrakterne samler energiproducenter, industrielle forbrugere og den offentlige sektor, repræsenteret af medlemsstaterne og Kommissionen, og fastsætter gensidige forpligtelser for at frigøre de investeringer, der er nødvendige for en hurtig integration af hjemmeproduceret, prisoverkommelig energi i systemet. Desuden vurderer Kommissionen i øjeblikket mulighederne for lignende kontrakter i andre sektorer såsom biomethan, energieffektivitet, små modulære reaktorer eller energiintegration af datacentre.*

- *EU har markant reduceret afhængigheden af russisk energi: **Gasimporten fra Rusland (rørledningsgas og LNG) faldt som følge af de gennemførte sanktioner fra 45 % i 2021 til 12 % i 2025 (indtil august)**, mens olieimporten faldt fra 27 % i begyndelsen af 2022 til blot 3 %. Disse betydelige reduktioner, drevet af koordinerede EU-foranstaltninger og bestræbelser på energidiversificering, markerer et vigtigt skridt mod at udfase importen af russisk energi og styrke Unionens energisikkerhed.*

- *I **køreplanen for at bringe importen af russisk energi til ophør**, som Kommissionen fremlagde den 6. maj 2025, blev der fastsat en koordineret og gradvis tilgang til at bringe importen til EU af russisk gas, olie og atomenergi til ophør. Det første **lovgivningsmæssige forslag til forordning om udfasning af importen af russisk naturgas** skal sikre en gradvis, men effektiv udfasning af russisk gas og olie, samtidig med at EU's forsyningssikkerhed og markedsstabilitet bevares. Det omfatter også foranstaltninger til at styrke gennemsigtigheden og overvågningen af EU's energiforsyningssikkerhed ved fuldstændigt at bringe EU's afhængighed af russisk energi til ophør. Med den 19. sanktionspakke mod Rusland foreslog Kommissionen et EU-dækkende importforbud mod russisk LNG fra 1. januar 2027 kombineret med en hårdere indsats mod skyggeflåden og fuldstændige transaktionsforbud mod Rosneft og Gazpromneft med det formål helt at sætte stop for olieindtægterne.*

- *Estland, Letland og Litauen har med succes synkroniseret deres elnet med det kontinentale Europas synkrone område den 9. februar 2025. **Synkroniseringen foretaget af de baltiske lande** er et flagskibsprojekt, der sikrer EU's energisikkerhed, og som er blevet støttet af Kommissionen med hidtil uset politisk, teknisk og finansiel støtte i de seneste 15 år. Dette projekt omfatter over 1,23 mia. EUR i tilskud fra EU's Connecting Europe-facilitet (CEF) og 60 mio. EUR fra genopretnings- og resiliensfaciliteten (RRF).*

- ***EU forbereder sig på vinteren med et fyldningsforløb for gaslagre** i overensstemmelse med det registrerede gennemsnit for 2016-2021 (83 % i begyndelsen af oktober) og er på rette kurs til at nå målet på 90 % den 1. november. De seneste ændringer af forordningen om gaslagring giver større fleksibilitet, hjælper medlemsstaterne med at optimere lagringsaktiviteterne og styrker energisikkerheden.*

- *De endelige **nationale energi- og klimaplaner** (NECP'er) viser, at medlemsstaterne **væsentligt har mindsket efterslæbet i forhold til energi- og klimamålene for 2030** med et anslået fald i de samlede nettodrivhusgasemissioner på omkring 54 % i 2030 sammenlignet med 1990 og det mindre ambitionsmæssige efterslæb på 1,5 % i forhold til målet om 42,5 % vedvarende energi, men der er behov for en yderligere indsats, hvad angår medlemsstaternes bidrag til energieffektivitetsmålet på 11,7 % senest i 2030 og for at sikre de nødvendige investeringer samt finansiering. Kommissionen*

- *Den **Taskforce for Energiunionen**, som blev annonceret i handlingsplanen for økonomisk overkommelig energi, og som allerede blev lanceret i juni 2025, samler højtstående repræsentanter for Kommissionen og medlemsstaterne med det formål at styrke koordineringen på tværs af Energiunionen samt at styrke forvaltningen og gennemførelsen heraf. Den har til formål at sikre **politiske momentum** med hensyn til at løse konkrete centrale udfordringer og forme vores fælles fremtidige energisystem.*

- ***Den nyinstallerede kapacitet til vedvarende energi** i 2024 anslås til ca. **77 GW** (12,9 GW for vindenergi og 65,5 GW for solenergi), hvilket svarer til en årlig stigning på 17 % i forhold til 2023. Elproduktion fra vedvarende energikilder fik en konsolideret førerposition i EU i 2024 og stod for 47,3 % af den samlede elektricitet. For første gang nogensinde blev solenergi EU's største energikilde i juni 2025.*

- ***EU's 2030-mål om 42,5 % vedvarende energi** i EU's energiforbrug (med mulighed for at nå 45 %) vil kræve **en langt hurtigere udbredelse af vedvarende energi i de kommende år** med en årlig stigning på 2,6 procentpoint for at nå det næste referencepunkt på 29,7 % i 2025.*

- *Med hensyn til overgangen væk fra fossile brændstoffer **falder produktionen og forbruget af kul fortsat**. Fra 2018 til 2024 har EU omtrent halveret forbruget af både stenkul og brunkul.*

- ***Primærenergiforbruget** i EU faldt med 4,1 % i 2023, og det endelige energiforbrug faldt med 3 % i forhold til 2022. De største fald i det endelige energiforbrug ses i boligsektoren efterfulgt af industrien og servicesektoren.*

- *Den 11. september 2025 blev **initiativet vedrørende energieffektivitet i SMV'er** lanceret for at støtte energiinvesteringer i 350 000 små og mellemstore virksomheder i hele Europa med en ny finansieringsramme på 17,5 mia. EUR (2025-2027). Kommissionen vil fortsat mobilisere offentlig og privat kapital gennem koalitioner, nationale knudepunkter, investeringsplatforme og EIB-støtte og tilskynde til etablering af nye investeringsværktøjer til opskalering af energieffektiviteten.*

- *Kommissionens ottende **vejledende kerneenergiprogram** (PINC) fra juni 2025 giver et omfattende, faktabaseret overblik over udviklingstendenser på atomkraftområdet. Gennemførelsen af medlemsstaternes planer vil kræve betydelige investeringer, der anslås til 241 mia. EUR frem til 2050, og som dækker nybyggeri af store reaktorer og levetidsforlængelser ("basisscenarie" med en kapacitet på 109 GW). Ved udgangen af 2024 var der 101 kernekraftreaktorer i drift i 12 medlemsstater svarende til næsten en fjerdedel af de over 400 reaktorer, der er i drift i verden.*

- ***EU's platform for energi og råstoffer** er blevet oprettet af Kommissionen for at udnytte det europæiske markeds størrelse og styrke europæiske virksomheder i effektivt at indkøbe energirelaterede produkter og råstoffer. Den omfatter forskellige mekanismer, der stiler mod at dække brint, råmaterialer, biomethan, flydende naturgas (LNG) og naturgas**.*

- ***Der er gjort fremskridt med at tilpasse kandidatlandene til EU's energipolitik** som led i de bredere udvidelsesprioriteter. Der blev afholdt screeningsmøder for **Ukraine** og **Moldova** for at vurdere deres tilpasning til EU's energiretsakter. Kommissionen har afsluttet screeningsprocessen for **Albanien** og **Nordmakedonien**. Forhandlingerne om kapitel 15 (energi) og 21 (transeuropæiske net) i klynge 4 af tiltrædelsesprocessen er i gang for **Serbien** og **Montenegro**.*

- *I januar 2025 lancerede kommissionsformand Ursula von der Leyen **Globalt Forum for Energiomstilling** (GETF), som fokuserer på gennemførelsen af den første globale statusopgørelse nogensinde ved at tredoble den globale kapacitet for vedvarende energi og fordoble tempoet for energieffektivitetsforbedringer senest i 2030.*

- *Derudover har Kommissionen vedtaget **meddelelsen om EU's nye vision for en bedre global klima- og energiomstilling** i oktober 2025.*

- *Der foreslås en ny forvaltningsramme **for den strategiske energiteknologiplan** (SET-planen) med henblik på at udarbejde fælles gennemførelses- og investeringsdagsordener for de enkelte rene energiteknologier, hvilket skal styrke samarbejdet mellem EU, medlemsstaterne og forsknings- og industripartnere i overensstemmelse med ambitionerne i forordningen om nettonulindustri.*

2. GENNEMFØRELSE AF HANDLINGSPLANEN FOR ENERGI TIL OVERKOMMELIGE PRISER

Den Europæiske Union står over for en presserende udfordring: **høje og svingende energipriser truer med at udvande den offentlige støtte til energiomstillingen, idet 47 millioner europæere er berørt af energifattigdom**, og voksende prisforskelle i forhold til andre store økonomier undergraver EU's industrielle konkurrenceevne.

For at imødegå de samlede udfordringer med importafhængighed af dyre fossile brændstoffer, ineffektivitet på energimarkedet og manglende fuld integration af energisystemet anlægger EU en samlet tilgang for at fuldføre energiunionen. Handlingsplanen for energi til overkommelige priser indeholdt foranstaltninger til at sænke energiregningerne på kort sigt – f.eks. gennem nedsættelse af elafgifter, hvilket allerede har givet resultater i visse medlemsstater, samtidig med at der sigtes mod at modernisere Europas energisystem ved at investere i net og samkøringsforbindelser, forbedre rammebetingelser såsom tilladelser og forvaltning samt fremme produktion af vedvarende energi og energieffektivitet. Kommissionen er fast besluttet på hurtigt at gennemføre denne plan og støtte medlemsstaterne på alle trin. Den 21. oktober meddelte Kommissionen, at den vil intensivere indsatsen for at sænke energipriserne med syv foranstaltninger, der skal hjælpe industrien og forbrugerne. Bilag 1 indeholder en oversigt over de fremskridt, der er gjort med planens enkelte foranstaltninger.

Medlemsstaternes tiltag til nedsættelse af energibeskatningen

***Danmark** fremsatte et finanslovsforslag for 2026, der bl.a. indeholdt en nedsættelse af elafgifterne til EU's minimum i 2026-2027. Det er et fald fra ca. 97 EUR/MWh til ca. 1,1 EUR/MWh eller næsten nul. Ifølge Danmark vil det føre til besparelser på 134 EUR om året (1 000 DKK) for en enlig person og ca. 533 EUR om året (3 975 DKK) for en arbejdende familie med hus (3. september).*

***Tyskland** har meddelt, at man har til hensigt at sænke elafgifterne til EU's minimum for specifikke sektorer (industri, landbrug, skovbrug) til gavn for omkring 600 000 virksomheder med støtte i form af* 1,5 mia. EUR i 2026 og 3 mia. EUR i 2027 samt 6,5 mia. EUR i støtte til transmissionsnetafgifter (3. september).

Yderligere integration af EU's energisystem

Det er altafgørende at færdiggøre energiunionen for at afhjælpe ineffektiviteten på det indre marked for energi. EU's energisystem er fortsat kendetegnet ved begrænset grænseoverskridende kapacitet og manglende integration af energisystemet, hvilket resulterer i prisstigninger og regionale prisforskelle. Dette forhindrer optimal udnyttelse af ren elektricitet og undergraver forsyningssikkerheden. Halvdelen af Europas grænseoverskridende infrastrukturbehov er fortsat uopfyldt, og lange ventetider for producenter og forbrugere af vedvarende energi for at tilslutte sig nettet hæmmer Europas konkurrenceevne, energisikkerhed og energiomstilling.

Opbevaring udgør også fortsat en kritisk udfordring: Trods rekordvækst lå EU's batterienergilagringskapacitet kun på 61 GWh i 2024, mens EU ifølge visse skøn er nødt til at opnå en energilagring på 200 GW **senest i 2030**, hvilket svarer til mindst 18,5 GW om året[4].

For at afhjælpe disse vedvarende mangler og fremskynde fordelene ved en fuldt integreret energiunion har Kommissionen iværksat sin **Taskforce for energiunionen**. Taskforcen samler højtstående repræsentanter fra Kommissionen, medlemsstaterne, relevante EU-organer og interessenter, og den skal styrke det politiske samarbejde om spørgsmål såsom fremskyndelse af sammenkobling, udrulning af lagring, digitalisering af energisystemet, forbedring af beredskabet

[4] New report: European battery storage grows 15 % in 2024, EU energy storage action plan needed – SolarPower Europe.

over for udfordrende situationer i elsystemet og forbedring af netplanlægningen på tværs af medlemsstaterne.

Sideløbende hermed har Kommissionen for at støtte gennemførelsen af handlingsplanen for økonomisk overkommelig energi, nedbringe omkostningerne ved energisystemet og støtte medlemsstaterne i håndteringen af omstillingen vedtaget en række vejledningsdokumenter. De omfatter bl.a. **Vejledning om foregribende investeringer**, der skal sikre, at elnettene udvides og forstærkes i overensstemmelse med fremtidige behov og stigende efterspørgsel. Kommissionens henstilling om metoder til fastsættelse af nettariffer vil også skabe de rette prissignaler for investeringer i fleksibilitet, efterspørgselsrespons og effektiv netanvendelse. En bedre tilpasning af tarifferne til systembehovene, f.eks. gennem brugstids- og lokationselementer, vil bidrage til at reducere spidsbelastninger, forbedre fleksibiliteten, undgå overbelastning og i sidste ende sænke omkostningerne for forbrugerne.

Den europæiske netpakke, som bliver fremlagt senere i år, har bl.a. til formål at øge EU's rolle i infrastrukturplanlægningen og styrke EU's planlægning og gennemførelse af grænseoverskridende sammenkoblinger. En af målsætningerne er, at pakken skal bidrage til at fremskynde udviklingen af nationale net, strømline og forenkle tilladelsesprocesserne for net, lagring og vedvarende energi samt forbedre mekanismerne for omkostningsdeling. Ved at lette rettidig udrulning af energiprojekter og styrke markedsintegrationen vil disse foranstaltninger bidrage til at mindske systemflaskehalse, øge integrationen af vedvarende energi og sikre forbrugerne lavere priser. Kommissionen lancerer også initiativet "**Energy Highways**" for at fjerne otte kritiske flaskehalse i EU's energiinfrastruktur ved at bringe regeringer og udviklere sammen og i sidste ende sikre mere prisoverkommelig energi i Europa.

Medlemsstaternes foranstaltninger vedrørende netinvesteringer

Spanien har udmeldt et netinvesteringsbehov på 13,59 mia. EUR frem til 2030 for at imødekomme stigningen i anmodninger om nettilslutning. Dette vil muliggøre integration af 13,1 GW vedvarende brint, 9 GW industrianlæg, 3,8 GW til datacentre, 1,8 GW til bygninger og 1,2 GW til havne. For at muliggøre sådanne investeringer er et *udkast* til forslag under udarbejdelse.

Ineffektivitet i brugen af vores eksisterende net i form af belastningsomfordeling resulterer allerede i dag i omkostninger på **5,2 mia. EUR om året**. Hvis der ikke gøres noget ved dette, kan det stige til 26 mia. EUR om året inden 2030. Den grænseoverskridende handel med elektricitet på det indre marked giver allerede i dag forbrugerne fordele på omkring 34 mia. EUR om året.

Dybere markedsintegration og bedre forvaltning kan øge disse fordele betydeligt ved at sikre en mere gnidningsløs strøm af elektricitet på tværs af grænser og et bedre tilsyn med de relevante processer. Yderligere integration af energimarkedet kan øge disse fordele til **op til 40-43 mia. EUR om året frem til 2030**. Kommissionen vil også indlede overvejelser om at uddybe integrationen af det indre marked for elektricitet ved at offentliggøre en **hvidbog om dybere integration af elmarkedet.**

Der er desuden nedsat en taskforce for gasmarkedet for at undersøge, hvordan gasmarkedet fungerer, og for grundigt at evaluere tilsynsprocesserne med henblik på at identificere forbedringsområder og sikre, at energimarkederne fungerer optimalt. Taskforcens resultater forventes sammen med eventuelle henstillinger at foreligge **ved årets udgang** med henblik på at fremme et mere modstandsdygtigt og effektivt energisystem i fremtiden.

Fremskyndelse af omstillingen til ren energi

EU's energimiks er stadig stærkt afhængigt af fossile brændstoffer, hvoraf hovedparten importeres. Omkring 70 % af den energi, der blev forbrugt i EU i 2023, kom fra fossile kilder, og heraf var næsten 90 % importeret. Alene i 2024 var importomkostningerne for Europa på over 375 mia. EUR.

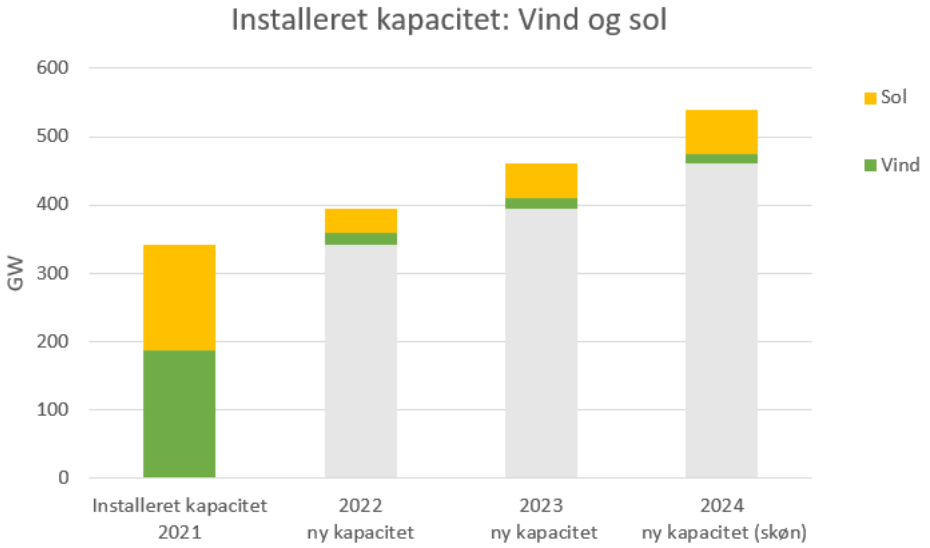
For at støtte forbruget af fossile brændstoffer til højere priser har medlemsstaterne afsat cirka **en femtedel mere i offentlige midler** til subsidier til fossile brændstoffer i 2024 (+18 %) sammenlignet med 2021 (året før krisen). Dog faldt niveauet for denne type subsidier med mere

end en tredjedel i forhold til 2023 (-34 %) og blev halveret i forhold til energiforsyningskriseåret 2022 (-49 %)[5]. Denne afhængighed af importerede brændstoffer udgør en betydelig risiko for EU's energisikkerhed og modstandsdygtighed[6] og hæmmer konkurrenceevnen ved at forvride incitamenterne til at investere i energiomstillingen.

Derfor skal EU diversificere og udvide sin egen produktion af ren energi.

Der er allerede opnået betydelige fremskridt. Mellem 2021 og 2023 sparede EU's elforbrugere 100 mia. EUR takket være elproduktion fra ny solcelle- og vindkapacitet, hvilket viser betydningen af at mulighederne for gennem vedvarende energi at reducere afhængigheden af fossile brændstoffer og sænke omkostningerne[7].

Hurtig udbygning af elnettet og integrationen heraf er afgørende, da kapaciteten for vedvarende elektricitet vokser hurtigt – alene i 2024 blev der tilføjet omkring 77 GW, heraf 12,9 GW vindkraft og 65,5 GW ny solcellekapacitet – og den årlige udbygning af kapaciteten for vedvarende elektricitet bør nå op på omkring 100 GW frem mod 2030, som understreget i aftalen om ren industri. En hurtig gennemførelse af de nyligt vedtagne regler, navnlig om hurtigere udstedelse af tilladelser, er en forudsætning for at understøtte denne afgørende fremskyndelse.

Kilde: Eurostat, WindEurope, Solar Power Europe

Medlemsstaternes tiltag vedrørende tilladelser

***Irland** har for vedvarende energi indført obligatorisk godkendelse af ansøgninger eller anmodninger om yderligere oplysninger inden for 45 dage, fastsat beslutningsfrister afhængig af kapacitet (52 uger for ≥150 kW, 30 uger for <150 kW eller repowering), indført krav om, at myndighederne ikke kan udvide VVM's anvendelsesområde, efter at der er afgivet udtalelse (12. august 2025).*

***Italien** har foretaget en foreløbig gennemgang (med forbehold af Parlamentets godkendelse) af lovgivningen om tilladelser med et forslag om at fjerne hindringer for tiltag, der ikke kræver ny arealanvendelse, smidig integration af lagring, hurtigere procedure for projekter med ingen eller begrænsede miljøpåvirkninger, forenkling af processer for opgradering/repowering af anlæg, indførelse af ét kommunalt kontaktpunkt (11. september 2025).*

Øget energieffektivitet betyder også en lavere afhængighed af energiimport. For hver gang energieffektiviteten forbedres med 1 %, betyder det en reduktion af gasimporten på 2,6 %.

5 "Study on Energy Subsidies" – 2025-udgaven, Enerdata, Trinomics og Seven (foreløbige data).

6 Kun omkring halvdelen af medlemsstaterne har delvist taget fat på udfasningen af subsidier til fossile brændstoffer i deres nationale energi- og klimaplaner ifølge den EU-dækkende vurdering af de endelige nationale energi- og klimaplaner (KOM(2025) 274, 27.5.2025).

7 Hvor mange penge sparer de europæiske forbrugere takket være vedvarende energi? – Renewable Energy Market Update – June 2023 – Analysis – IEA.

Fortsatte bestræbelser på at forbedre energieffektiviteten spiller en afgørende rolle med hensyn til at øge energisikkerheden og sænke energipriserne og -omkostningerne. Energieffektivitetsforanstaltningernes bidrag til at sænke importregningerne for fossile brændstoffer er på ca. 25 %.

For at fremme energieffektiviteten vil Kommissionen koncentrere sin indsats om ti specifikke områder, der er skitseret i **Køreplanen for energieffektivitet**. Disse initiativer spænder fra at støtte og forenkle gennemførelsen af regler om energieffektivitet til at udvikle et marked for omsættelig energieffektivitet og styrke samarbejdet i EU samt det internationale samarbejde. **Initiativet vedrørende energieffektivitet for SMV'er** blev lanceret den 11. september. EIB-Gruppens yderligere finansieringsindsats på 17,5 mia. EUR omfatter en kombination af eksisterende og nye finansielle produkter, herunder gælds- og egenkapitalinstrumenter, til at støtte udrulningen af afprøvede energibesparende teknologier for SMV'er, som sænker deres energiregninger og øger deres modstandsdygtighed og konkurrenceevne. Der er stor interesse for at benytte sådanne finansielle løsninger for SMV'er til at dekarbonisere driften og blive mere

Medlemsstaternes tiltag vedrørende energieffektivitet

***Italien** har godkendt ordningen Conto Termico 3.0, der omfatter incitamenter til energieffektivitet og vedvarende termisk energi i offentlige bygninger (400 mio. EUR)*

modstandsdygtige og konkurrencedygtige.

Investeringer i ren energi

For at opfylde energi- og klimamålene anslår Kommissionen, at EU skal mobilisere **mere end 660 mia. EUR årligt** mellem 2026 og 2030 og **695 mia. EUR årligt fra 2031 til 2040** til energirelaterede investeringer i f.eks. vedvarende energi, energieffektivitet og netkapacitet.

Det centrale element i de energirelaterede investeringer på EU-plan er klart at fremskynde udbredelsen af vedvarende energi, reducere energiforbruget gennem energieffektivitetsforanstaltninger, styrke fleksibiliteten, etablere samkøringslinjer og opgradere elinfrastrukturen.

Selv om størstedelen af disse investeringer skal komme fra **privat kapital**, skal den offentlige finansiering målrettes bedre for at mobilisere private investeringer. Det kræver en fleksibel tilgang, hvor der anvendes en koordineret blanding af **ikke-finansielle foranstaltninger** og en omfattende **værktøjskasse med finansielle instrumenter** – fra risikobegrænsende mekanismer til afkastfremmende og strukturerede finansieringsløsninger – for at imødegå de specifikke barrierer, som hele spektret af investorer står over for, fra **store institutionelle investorer til forretningsbanker og projektudviklere**, på tværs af alle segmenter af energisektoren.

Ved at stille EU-midler til rådighed til at udvide kapaciteten for vedvarende energi og lagring af elektricitet i stor skala og samtidig modernisere transmissions- og distributionsnettene på tværs af medlemsstaterne for at opretholde netstabiliteten, bidrager genopretnings- og resiliensfaciliteten til målet om at øge andelen af vedvarende energi til mindst 42,5 % senest i 2030. Sideløbende med investeringer støtter genopretnings- og resiliensfaciliteten medlemsstaterne i at vedtage investeringsfremmende reformer, der har til formål at fremskynde tilladelsesprocessen for vedvarende energi, give hurtigere adgang til nettene og skabe et mere fleksibelt elsystem. Genopretnings- og resiliensfaciliteten forventes at levere 61 GW ny installeret kapacitet til vedvarende energi, hvilket vil muliggøre besparelser på flere milliarder kubikmeter naturgas, omkring 40 millioner husstande vil blive forsynet med elektricitet, og mere end 10 000 km elnet vil blive moderniseret eller opført. **Desuden er en stor del af genopretnings- og resiliensfaciliteten er afsat til energieffektivitet, navnlig i bygninger**. Af de 723,8 mia. EUR, der var til rådighed under genopretningsfaciliteten, blev 106,5 mia. EUR anvendt til at finansiere investeringer i energieffektivitet, hvilket svarer til 15 % af midlerne.

Som opfølgning på handlingsplanen for økonomisk overkommelig energi intensiverer Kommissionen indsatsen under elmarkedsreglerne for at afkoble elregninger fra prisudsvingene ved at fremme udbredelsen af langsigtede elforsyningskontrakter. Den **Europæiske Investeringsbank (EIB)** har påtaget sig en ledende rolle i denne henseende, **idet den har**

lanceret flere finansielle produkter med støtte fra InvestEU, såsom 500 mio. EUR i modgarantier for rene elkøbsaftaler (PPA'er) for at støtte muligheden for finansiering af nye projekter for vedvarende energiproduktion og mindske risikoen for købere, og den har lanceret et **program på 1,5 mia. EUR til at stille bankgarantier til europæiske producenter af netkomponenter**. EIB har også udvidet vindpakkens finansieringskapacitet fra 5 mia. EUR til 6,5 mia. EUR, og den har etableret et nyt garantiprodukt for nye rene teknologier på 250 mio. EUR, der skal støttes af InvestEU.

Innovationsfonden er EU's flagskibsinvesteringsfond inden for meget innovative rene teknologier. Med en anslået finansiering på 40 mia. EUR mellem 2020 og 2030 finansieres programmet udelukkende af EU's emissionshandelssystem (EU ETS), som støtter energiuafhængighed.

Moderniseringsfonden yder også investeringsstøtte og finansieres fuldt ud af EU ETS. Siden januar 2021 er omkring 200 ordninger og individuelle projekter blevet godkendt for et samlet beløb på 19,1 mia. EUR, som er blevet udbetalt til de støttemodtagende medlemsstater. Disse initiativer vedrører hovedsagelig energi fra vedvarende energikilder, energieffektivitet, energilagring og modernisering af energinet.

På kerneenergiområdet offentliggjorde Kommissionen det ottende **vejledende kerneenergiprogram** den 13. juni 2025, som giver et omfattende faktabaseret overblik over behovet for investeringer i kerneenergi for at opfylde medlemsstaternes planer og udpeger områder, hvor medlemsstaternes indsats bør prioriteres. Basisscenariet kræver investeringer på ca. 241 mia. EUR i nutidsværdi med nyopførelse af store reaktorer til en værdi af 205 mia. EUR og levetidsforlængelser til en værdi af 36 mia. EUR. De seneste operationelle data bekræfter, at EU's atomflåde præsterer med en høj kapacitetsfaktor på over 80 %, hvilket bidrager til grundlastforsyning og dekarboniseringsmål, samtidig med at den er en vigtig komponent for industriens konkurrenceevne og forsyningssikkerheden i visse medlemsstater.

For at realisere den fulde effekt af disse reformer kræves en langsigtet investeringsstrategi. Den kommende **investeringsstrategi for ren energi** skal løse systemiske hindringer for investeringer i rene energiteknologier, infrastruktur, lagring og energieffektivitet og skitsere foranstaltninger til at frigøre privat kapital og bedre udnytte offentlige midler.

Desuden sikrer udviklingen af bæredygtige alternative brændstoffer, især til luftfarts- og søfartssektoren, betydelige muligheder for at styrke Europas energisikkerhed og styrker de indenlandske kapaciteter samt innovation. Den kommende investeringsplan for bæredygtig transport skitserer en række relevante foranstaltninger i denne forbindelse.

Endelig vil indgåelsen af **trepartsaftaler om energi til overkommelige priser** for Europas industri, hvor regeringer, producenter, industrielle forbrugere og andre relevante interessenter går sammen, yderligere bidrage til at frigøre de nødvendige investeringer ved at øge forudsigeligheden, imødegå projektrisici og barrierer for gennemførelsen heraf, reducere finansieringsomkostningerne og styrke Europas industrigrundlag. På det uformelle energirådsmøde den 4. september i København bebudede EU-kommissær Dan Jørgensen de to første **trepartsaftaler om offshore og net samt om oplagring**, som forventes indgået inden for de kommende måneder. Kommissionen vil i samarbejde med interessenter og medlemsstater overveje andre mulige prioriterede sektorer såsom biomethan, energieffektivitet, små modulære reaktorer og energiintegration af datacentre.

Den nylige vedtagelse af **rammebestemmelser for statsstøtte i forbindelse med aftalen om ren industri** den 25. juni 2025, som træder i stedet for de midlertidige krise- og omstillingsrammebestemmelser, er også en vigtig drivkraft for at fremskynde udrulningen af grøn energi og industriel dekarbonisering. De har til formål at strømline statsstøtte til vedvarende energi, industriel dekarbonisering og produktion af ren teknologi ved at give medlemsstaterne mulighed for at yde tilskud og skatteincitamenter på klarere betingelser for at styrke EU's konkurrenceevne som en del af den bredere aftale om ren industri.

Medlemsstaternes statsstøtte

Tjekkiet *har afsat 960 mia. EUR i statsstøtte til investeringer i aktiviteter til fremstilling af udstyr til ren energi (batterier, solcellepaneler, vindmøller, varmepumper, elektrolysatorer, CCUS) og de respektive råmaterialer (18. marts 2025).*

Tyskland *indfører en statsstøtteordning på 5 mia. EUR, som Kommissionen har godkendt, for at hjælpe industrier, der er omfattet af ETS, med at dekarbonisere deres processer gennem elektrificering, brint, CCUS og energieffektivitet. Ordningen består af tovejs CO_2-differencekontrakter med årlige tilskud baseret på virksomhedernes bud og udviklingen i ETS og energipriserne for at dække yderligere omkostninger ved dekarbonisering (24. marts 2025).*

Portugal *indfører en ordning til nedsættelse af elafgiften på 612 mia. EUR (75-85 %) under visse betingelser for sektorer, der i høj grad er afhængige af elektricitet og er særligt udsatte for international handel (24. april 2025).*

Rumænien *yder direkte investeringsstøtte til opgradering af Bukarest kommunes fjernvarmenet for at*

Sikring af energi til overkommelige priser på mellemlang og lang sigt

Eftersom vedvarende energi og effektivitetsforanstaltninger allerede nedbringer omkostningerne ved elektricitet, er det nu nødvendigt at skabe et integreret energisystem, der øger elektrificeringen på en intelligent måde og forbedrer den samlede systemeffektivitet og fleksibilitet ved bedre at integrere billig og rigelig vedvarende energi på tværs af sektorer.

I den næste bølge af foranstaltninger under handlingsplanen for energi til overkommelige priser, som anført i bilaget, skal der være fokus på strukturelle ændringer for at muliggøre dette skift. Dette omfatter f.eks. **handlingsplanen for elektrificering og strategien for opvarmning og køling**, der skal fjerne hindringer for elektrificering og frigøre mulighederne ved ren elektricitet og energieffektiv systemintegration. Initiativerne bliver yderligere understøttet af **den strategiske køreplan for digitalisering og kunstig intelligens (AI)**, som har til formål at omsætte fremskridtene inden for digitale løsninger og AI-teknologi til konkrete tiltag, der gavner energiomstillingen og den digitale omstilling, samtidig med at der tages hånd om udfordringer og risici såsom integrationen af datacentres forbrug i EU's energisystem.

Borgerenergipakken har til formål at vejlede om, hvordan forbrugerne kan deltage i og drage fordel af vedvarende energi og prisfleksibelt elforbrug, herunder som en del af et energifællesskab eller via energideling.

Overkommelige energipriser er et vigtigt aspekt af boligernes samlede prisoverkommelighed. Der er betydelige forskelle vedrørende energifattigdom på tværs af socioøkonomiske grupper, både på kort sigt[8] og på lang sigt[9]. Der er også markante forskelle i energifattigdomsrater på tværs af EU's medlemsstater. Kommissionen vil inden årets udgang vedtage den første **europæiske plan for økonomisk overkommelige boliger** med det formål at støtte medlemsstaterne i at håndtere de strukturelle årsager til boligkrisen og at frigøre offentlige og private investeringer til økonomisk overkommelige og bæredygtige boliger[10]. Dette omfatter operationaliseringen af den paneuropæiske investeringsplatform for økonomisk overkommelige og bæredygtige boliger, der blev lanceret sammen med EIB, nationale erhvervsfremmende banker og andre finansielle institutioner, og som også vil fremme bæredygtige investeringer i boligprojekter i hele EU.

8 G. Koukoufikis, E. Ozdemir og A. Uihlein, Shedding Light: Unveiling the Dynamics of Energy Poverty in the EU, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2024, doi:10.2760/7432189, JRC138567.

9 E. Ozdemir og G. Koukoufikis, The persistence of energy poverty in the EU, Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2024, doi:10.2760/745025, JRC138409.

10 Beskrivende analyser af spørgsmålet indgår i E. Ozdemir og G. Koukoufikis, Addressing Housing Affordability and Energy Poverty: A Dual Challenge for the EU, Europa-Kommissionen, Petten, 2025, JRC140895. Desuden er forfatterne til denne undersøgelse i øjeblikket ved at udarbejde en omfattende rapport om analysen af tendenserne i de ændrede boligpriser og overkommelige boligudgifter for husstandene.

Investeringer i energieffektivitet og renovering af bygninger, ren opvarmning og køling samt integration af vedvarende energi og løsninger vedrørende nul- og lavemissionsmobilitet bliver støttet af **Den Sociale Klimafond**. Fondens primære mål er parallelt med ETS2 at sikre en retfærdig omstilling til klimaneutralitet ved at støtte de mest berørte sårbare grupper, navnlig husstande i energi- eller transportfattigdom.

Desuden vil Kommissionen fortsat udnytte **EU's strategiske energiteknologiplan (SET-plan)**, der er et af de vigtigste instrumenter i energiunionens 5. søjle om forskning, innovation og konkurrenceevne, til at udvikle nye teknologier og nedbringe omkostningerne gennem koordinerede forsknings- og innovationsindsatser.

3. STATUS OVER GENNEMFØRELSEN FREM MOD 2030: DOKUMENTATIONSGRUNDLAG FOR ENERGIUNIONENS NÆSTE FASE

I 2025 vil næsten alle medlemsstater[11] have indsendt deres ajourførte integrerede nationale energi- og klimaplaner. Det er afgørende for at skabe et retfærdigt, modstandsdygtigt og klimaneutralt Europa og styre de hårdt tiltrængte investeringer i klima- og energiomstillingen.

Kommissionens vurdering af planerne[12] viser, at medlemsstaterne har forbedret deres planer væsentligt efter Kommissionens henstillinger til udkastene, og som følge heraf er efterslæbet med hensyn til at nå de aftalte energi- og klimamål for 2030 blevet betydeligt reduceret. Der er imidlertid behov for endnu højere ambitioner og en større indsats fra medlemsstaternes side for at holde kursen og opfylde målet, navnlig hvad angår energieffektivitet. En forbedret analytisk ramme og målrettede indsatser for at håndtere aspekterne retfærdighed, beskæftigelse og færdigheder i omstillingen er også utilstrækkelige. Desuden mangler planerne ofte omfattende strategier for mobilisering af offentlig og privat finansiering. Nogle få har angivet finansieringskilderne, vurderet omfanget af den offentlige støtte, der er behov for, og drøftet, hvordan private investeringer kan mobiliseres. Ovenstående viser værdien af den iterative samarbejdsproces mellem Kommissionen og EU-medlemsstaterne. Fremskridtene understøtter også målsætningen om klimaneutralitet i 2050 og den bredere ramme for omstillingen, der skaber sammenhæng mellem energiuafhængighed, forsyningssikkerhed, konkurrenceevne og mindre afhængighed af fossile brændstoffer.

Senest den 15. marts 2025 skulle medlemsstaterne aflægge rapport om deres fremskridt med gennemførelsen af deres nationale energi- og klimaplaner. Denne rapportering omfattede fremskridtene hen imod deres mål, målsætninger og bidrag inden for energiunionens fem dimensioner, herunder med hensyn til drivhusgasemissioner og opsamling, udfasning af støtte til fossile brændstoffer samt gennemførelsen eller ændringen af medlemsstaternes politikker og foranstaltninger og finansieringen heraf.

Desuden skulle medlemsstaterne rapportere om fremskridtene hen imod deres tilpasningsmål, indvirkningen af deres politikker og foranstaltninger på luftkvaliteten og mængden af luftforurenende stoffer og om de skridt, der er taget for at etablere en energi- og klimadialog på flere niveauer.

På grundlag af disse rapporter vurderede Kommissionen de opnåede fremskridt og gjorde status over, hvor EU står med hensyn til at opfylde klima- og energiambitionerne for 2030[13]. Den

---

11 Undtagen Polen.

12 Pakken, der blev offentliggjort den 28. maj 2025, omfatter en EU-dækkende vurdering af de endelige ajourførte nationale energi- og klimaplaner, et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene med de individuelle vurderinger af 23 nationale planer samt vejledning for at lette gennemførelsen. Den suppleres af et arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene med en vurdering af Slovakiets og Estlands nationale planer, der blev offentliggjort den 2. oktober 2025. Belgien forelagde sin endelige plan den 7. oktober 2025, og Kommissionens tjenestegrene er i øjeblikket i færd med at vurdere den. Polen opfordres indtrængende til hurtigst muligt at forelægge sin endelige ajourførte nationale energi- og klimaplan.

13 De enkelte medlemsstater skal hvert andet år aflægge rapport til Kommissionen om status på gennemførelsen af den nationale energi- og klimaplan i form af en integreret national energi- og klimastatusrapport, der omfatter energiunionens fem dimensioner. Hvor det er muligt, gøres der i

komplette **vurdering fra Kommissionen af medlemsstaternes toårige rapporter** bliver offentliggjort sammen med denne rapport. Derudover foretages i den årlige **statusrapport om klimaindsatsen** en gennemgang af de klimapolitiske fremskridt i henhold til forvaltningsforordningen. De vigtigste resultater af vurderingen er sammenfattet i de følgende afsnit.

3.1 **Dekarbonisering**

I **2024**[14] **faldt nettodrivhusgasemissionerne,** inklusive fra arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug (LULUCF) og emissioner fra international luftfart og søfart, som hører under EU's målområde, **med 2,5 % i forhold til 2023**. **Emissionerne fortsætter den nedadgående tendens, der blev observeret efter det ekstraordinære fald på 9 % i 2023.** Emissionerne var 37,2 % lavere end i 1990 (eller 39 %, når kun indenlandske nettoemissioner tages i betragtning), mens BNP var 71 % højere, hvilket betyder, at den økonomiske vækst fortsat afkobles fra emissionerne.

I 2024 opnåede **EU's emissionshandelssystem** (EU ETS) en yderligere reduktion af emissionerne fra kraftværker og industrianlæg med et fald på 5,8 % i forhold til 2023-niveauet. Dette ligger disse emissioner på ca. 50 % under 2005-niveauet. De **luftfartsemissioner**, der er omfattet af EU ETS, steg med ca. 15 % i forhold til 2023, selv om ca. halvdelen af denne stigning skyldtes et udvidet geografisk anvendelsesområde[15]. I **sektorerne for indsatsfordeling** lå emissionerne fortsat på samme niveau som i 2023. Foreløbige data for 2024 for drivhusgasemissioner og -optag fra sektoren for arealanvendelse, ændringer i arealanvendelse og skovbrug (**LULUCF**) viser en stigning i nettokulstofdræn på ca. 7 % (eller 15 mio. ton CO_2-ækvivalenter) i forhold til 2023, selv om tilnærmede data fortsat er genstand for store revisioner (for yderligere oplysninger se statusrapport om klimaindsatsen for 2025).

I 2023 nåede EU op på en andel på **24,6 % af vedvarende energi** i det endelige bruttoenergiforbrug, svarende til en stigning på 1,5 procentpoint **sammenlignet med 2022**.

Den samlede andel af vedvarende energi er i gennemsnit steget med 0,8 procentpoint pr. år siden 2020. Der har været store fremskridt i elsektoren med en stigning i andelen af vedvarende energi fra 37,4 % i 2020 til 45,3 % i 2023. Onshorevindkraft tegnede sig for 15 % af elforbruget i EU efterfulgt af solcelleenergi med 9 % og biobrændstoffer med 3 %.

Fremskridtene inden for opvarmning og køling (fra 23,0 % til 26,2 %) **og transport** (fra 10,3 % til 10,8 %) var mere **beskedne**. EU's 2030-mål om 42,5 % vedvarende energi i EU's energiforbrug (med mulighed for at nå 45 %) vil kræve **en langt hurtigere udbredelse af vedvarende energi** i de kommende år med en årlig stigning på 2,6 procentpoint for at nå det næste referencepunkt på 29,7 % i 2025 (i overensstemmelse med forvaltningsforordningen). I sektoren for opvarmning og køling kommer produktionen af vedvarende energi hovedsageligt fra biomasse (86,6 Mtoe) og varmepumper (19 Mtoe), mens solvarme spiller en relativt lille rolle.

Transportsektoren er blandt de største udledere af drivhusgasser, hvilket nødvendiggør målrettede indsatser for at reducere emissionerne gennem fremskridt inden for nulemissionsmobilitet og bæredygtige alternative brændstoffer, især i luftfarts- og søfartssektorerne. Inden for transport blev vedvarende energi hovedsageligt leveret af biobrændstoffer (18 Mtoe), hvilket oversteg elektricitet (2 Mtoe).

For at opfylde de klimamål for dekarbonisering af luftfarten, der er fastsat i ReFuelEU Aviation-rammen, skal Europa forberede sig på at producere/importere 3 mio. ton bæredygtigt

---

rapporteringen og vurderingen brug af sammenlignelige energistatistikker. Som følge heraf vedrører de seneste konsoliderede data på visse områder 2022 eller 2023.

14 De seneste officielle EU-drivhusgasdata indsendt af Det Europæiske Miljøagentur (EEA) til De Forenede Nationers rammekonvention om klimaændringer (UNFCCC) i marts 2025 og tilnærmede drivhusgasemissioner, som EU-medlemsstaterne forelagde EEA i juli 2025.

15 Andre flyvninger end indenrigsflyvninger til og fra lufthavne i regionerne i den yderste periferi medtages igen.

flybrændstof (SAF), herunder 600 000 ton e-SAF, inden 2030, med en forventet stigning til 35 mio. ton SAF, herunder 17 mio. ton e-SAF, frem til 2050.

For vandtransportsektoren anslås det, at der i 2030 vil være behov for 1,5 mio. ton bæredygtige skibsbrændstoffer (SMF). Frem mod 2035 vil målene kræve ca. 6,4 mio. ton bio-SMF og 4,6 mio. ton e-SMF.

Disse mål vil skabe stor efterspørgsel efter anvendelse af både bæredygtige biobrændstoffer og brændstoffer fremstillet af RFNBO'er, især efter 2030.

På trods af stigningen på EU-plan varierede andelen af vedvarende energi i det samlede energiforbrug i 2023 fortsat meget mellem medlemsstaterne, hvilket afspejler de enkelte medlemsstaters forskellige udgangspunkter. Sverige opnåede den højeste andel af vedvarende energi i 2023 (66 %), efterfulgt af Finland (51 %), Danmark (44 %) og Letland (43 %), mens Luxembourg, Belgien, Malta og Irland havde de laveste andele (på under 16 %).

I betragtning af det nationale forbrug og de statistiske overførsler, der på nuværende tidspunkt er givet meddelelse om, lå **to medlemsstaters andel i 2023 fortsat under deres bindende 2020-mål for vedvarende energi i henhold til direktivet om vedvarende energi fra 2009**. **Det drejer sig om Frankrig og Irland, der begge ligger 0,7 procentpoint lavere end deres udgangspunkt, nemlig det bindende 2020-mål**. Disse medlemsstater skulle derfor inden for ét år træffe supplerende foranstaltninger for at afhjælpe denne underopfyldelse i løbet af ét år. Desuden havde tre medlemsstater stadig **ikke opfyldt deres referencepunkt for 2022**[16]. Disse medlemsstater forventes i den næste integrerede statusrapport at forklare, hvordan de agter at udbedre denne mangel[17].

Overordnet set er der fremskridt med gennemførelsen af reformer af tilladelsesprocedurer med en positiv dynamik i medlemsstaterne. Ved overvågningen af gennemførelsen af Kommissionens henstilling om tilladelser blev 1 200 nationale foranstaltninger opregnet, hvoraf 520 blev anset for at være i stærk overensstemmelse[1]. Mange af foranstaltningerne er af nyere dato, og den fulde virkning ses ikke endnu. Som led i handlingsplanen for energi til overkommelige priser bebudede Kommissionen yderligere lovgivningsmæssige foranstaltninger samt gennemførelsesstøtte og kapacitetsopbyggende foranstaltninger for at hjælpe medlemsstaterne med at afkorte udstedelsesprocedurerne for tilladelser til vedvarende energi og tilhørende infrastrukturprojekter[18].

Energifællesskaber udbygges med succes i medlemsstaterne og bidrager til energiomstillingen gennem borgerdrevne initiativer. Der findes nu mere end 8 000 energifællesskaber i hele EU. Kommissionen støtter denne udvikling gennem det nyligt lancerede **Citizen Energy Advisory Hub** og **Energy Communities Facility**. Desuden har LIFE-programmet støttet samarbejdet mellem energifællesskaber og lokale og regionale myndigheder om at gennemføre mere end 50 lokale tjenester, der hjælper borgerne med at realisere og opskalere energifællesskabsprojekter.

EU's medlemsstater arbejder aktivt på at styrke modstandsdygtigheden over for og tilpasningen til klimaændringer gennem forskellige planer, strategier og rammer. Alle medlemsstater har etableret nationale tilpasningspolitikker, og nogle har også udarbejdet sektorspecifikke tilpasningspolitikker eller er i gang med det. Flere medlemsstater integrerer tilpasningsregler i

---

16 Irland (ligger 4 procentpoint for lavt), Frankrig (2,5 procentpoint) og Slovenien (0,3 procentpoint). Referencepunkt som fastsat i artikel 4 i forvaltningsforordningen baseret på det tidligere mål på EU-plan inden ikrafttrædelsen af det reviderede direktiv om vedvarende energi.

17 Kommissionen fremlægger sin vurdering af fremskridt for de medlemsstater, der i 2022 ikke opfyldte deres udgangspunkter og/eller referencepunkter, i det særlige arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, baseret på de foranstaltninger og forklaringer, der er givet i statusrapporterne.

18 Europa-Kommissionen: Generaldirektoratet for Energi, COWI, Eclareon og Prognos, Monitoring the implementation of the Commission recommendation and guidance on speeding up permit-granting procedures for renewable energy and related infrastructure projects – Final report, Den Europæiske Unions Publikationskontor, 2025, https://data.europa.eu/doi/10.2833/2257747.

deres nationale klimalovgivning for at styrke den retlige støtte til tilpasningsindsatsen. Medlemsstaterne gør også fremskridt med at udvikle og forbedre deres nationale klimarisikovurderinger, hvilket er afgørende for en evidensbaseret politikudformning om tilpasning.

Der ses også fremskridt i lokale og regionale indsatser i hele EU med hensyn til at opbygge modstandsdygtighed over for klimaændringer og tilpasning til klimaændringer. I medlemsstater med lovkrav er de regionale og lokale myndigheder forpligtede til at udarbejde og gennemføre tilpasningsplaner, og mange integrerer modstandsdygtighed i sektorspecifikke programmer. Hvor der ikke foreligger sådanne mandater, udvikler mange regioner og byer frivilligt tilpasningsstrategier inden for rammerne af nationale tilpasningsplaner eller EU's grænseoverskridende programmer, ofte støttet af statslige incitamenter, vejledning og fælles initiativer.

3.2 **Energieffektivitet**

I 2023[19], nåede primærenergiforbruget i EU op på 1 209 mio. ton olieækvivalenter (Mtoe), hvilket er et fald på 4,1 % i forhold til 2022 og et årligt gennemsnitligt fald på 2,7 % siden 2020, **hvilket bringer EU en smule tættere på det nye 2030-mål på 992,5 Mtoe, men der er stadig et betydeligt efterslæb på 22 % i forhold til 2030-målet.**

Det endelige energiforbrug nåede 894 Mtoe i 2023, hvilket er et fald på 3,0 % sammenlignet med 2022 og et årligt gennemsnitligt fald på 2 % siden 2019, men der mangler stadig 17 % i forhold til det nye 2030-mål (763 Mtoe), og dermed er en årlig gennemsnitlig reduktion på mindst 2,2 % nødvendig frem mod 2030[20]. Dermed skal energieffektivitetsindsatsen øges yderligere for at nå målet om en reduktion af det endelige energiforbrug på 11,7 % senest i 2030, da Kommissionens EU-dækkende vurdering af udkastene til ajourførte nationale energi- og klimaplaner i 2025 viste en reduktion på kun 8,1 % i forhold til fremskrivningerne for 2030.

På trods af faldet på EU-plan varierede den gennemsnitlige årlige reduktion siden 2019 af både primærenergiforbruget og det endelige energiforbrug fortsat meget fra medlemsstat til medlemsstat, hvilket afspejler de forskellige betingelser og udgangspunkter i de enkelte medlemsstater. **Luxembourg opnåede den højeste gennemsnitlige årlige reduktion i det endelige energiforbrug** siden 2019 (5,4 %), efterfulgt af Nederlandene (3,8 %) og Finland (3,0 %), mens det endelige energiforbrug i Malta, Kroatien og Portugal endda er steget siden 2019.

I 2023 faldt det endelige energiforbrug med 6,1 % i EU's boligsektor, med 5,4 % i industrisektoren og med 3,0 % i servicesektoren sammenlignet med niveauet i 2022. Klimakorrigerede data for boligsektoren (-3,5 % i forhold til 2022) tyder på, at faldet i høj grad hænger sammen med en forbedring af boligbygningers energimæssige ydeevne, men også med en mildere vinter i forhold til året før. Bestræbelserne på at øge tempoet for **bygningsrenovering og overvåge udviklingen heraf** samt på at **øge indsatsen for at dekarbonisere og elektrificere opvarmningen skal intensiveres**. Om end der blev installeret 2,8 mio. varmepumpeenheder i 2022, faldt antallet til 2,7 mio. enheder i 2023 og 2 mio. enheder i 2024[21]. Der kunne konstateres en betydelig vækst i andre rene teknologier i bygninger. Tagmonteret solcellekapacitet nåede op på ca. 338 GW ved udgangen af 2024, og batterilagringsanlæg i Europa udgjorde i alt ca. 66 GW i første kvartal af 2025, hvilket understøtter både netstabilitet og integration af vedvarende energi. **De nationale foranstaltninger gennemføres endnu ikke i det nødvendige tempo for at nå en nulemissionsbygningsmasse senest i 2050**, og dermed bliver en hurtig gennemførelse af det omarbejdede direktiv om bygningers energimæssige ydeevne afgørende.

19 Seneste tilgængelige data.

20 Dette vedrører perioden 2023-2030.

21 JRC, kommende CETO-rapport om varmepumper.

I juni offentliggjorde Kommissionen en pakke til støtte for medlemsstaternes gennemførelse af direktivet om bygningers energimæssige ydeevne. Medlemsstaterne skal gennemføre direktivet senest i maj 2026.

De politiske og lovgivningsmæssige foranstaltninger styrkes for at fjerne hindringer for energieffektivitet. Med lovgivningsindsatsen – herunder som led i mange medlemsstaters genopretnings- og resiliensplaner – fokuseres på at fjerne hindringer ved at forenkle tilladelsesprocedurer for bygningsrenoveringer og nettilslutninger, afhjælpe skæve incitamenter på udlejningsmarkeder og fremme uddannelse og certificering af fagfolk i energisektoren. Desuden anvendes markedsbaserede instrumenter såsom energiskatter, -afgifter og -kvoter for at tilskynde til investeringer i energieffektivitet og støtte udbredelsen af lavenergiteknologier. Ordninger for energispareforpligtelser (EEOS) og såkaldte omsættelige hvide attester indebærer krav om, at leverandørerne skaber energibesparelser for slutbrugerne. CO_2-prissætningsmekanismer, herunder EU ETS, genererer indtægter til effektivitetsinitiativer, mens energiafgifter og køretøjsafgifter tilskynder til reduceret forbrug. Forordninger om miljøvenligt design og energimærkning fremmer yderligere effektive produkter og informerede forbrugervalg.

Gennemførelsen af energieffektivitetsforanstaltninger, herunder opdateringer af reglerne om energimærkning og miljødesign, førte til en anslået besparelse på omkring **120 mia. EUR** på energiregninger i 2023, og dette beløb kan stige til omkring 162 mia. EUR i 2030[22].

3.3 **Energimarkeder**

Tilstrækkelig grænseoverskridende sammenkobling mellem medlemsstaterne er en absolut forudsætning for, at ren og billig elektricitet kan flyde frit og nå ud til borgere og virksomheder i hele Europa, hvilket bidrager til lavere elpriser, højere forsyningssikkerhed og bedre integration af vedvarende energi.

Medlemsstaterne har gjort en stor indsats for at **øge den grænseoverskridende kapacitet**, hvilket illustreres af projekter som **Baltic Interconnector** mellem Finland og Estland, ElecLink-sammenkoblingslinjen mellem Det Forenede Kongerige og Frankrig samt IGB-gasrørledningen mellem Grækenland og Bulgarien. Færdiggørelsen af forskellige projekter af fælles interesse bør yderligere forbedre sammenkoblingsniveauerne. Medlemsstaterne rapporterer i øjeblikket om 83 igangværende PCI-projekter, hvoraf de fleste vedrører elsammenkoblingslinjer. Processen med at udarbejde den anden PCI/PMI-liste er i gang med 230 støtteberettigede projekter indtil videre, og den forventes afsluttet ved udgangen af 2025.

Ikke desto mindre har 13 medlemsstater (BE, DE, IE, EL, ES, FR, IT, CY, NL, PL, PT, RO, SE) stadig ikke nået sammenkoblingsmålet for 2030 på mindst 15 %, og otte (IE, EL, ES, FR, IT, CY, NL, PL) ligger også fortsat under sammenkoblingsmålet for 2020 på 10 %[23]. Der er behov for en yderligere indsats for at opfylde 2030-målene, navnlig med hensyn til rettidig gennemførelse af planlagte grænseoverskridende projekter.

I april sidste år sendte ACER et udtalelsesdokument **til Europa-Parlamentet og Europa-Kommissionen, hvori det fremhævede det presserende behov for, at transmissionssystemoperatørerne (TSO'erne) gør yderligere fremskridt.** Det indre marked for elektricitet er grundlaget for vores fælles forsyningssikkerhed og en vigtig katalysator for vores mål for udbredelse af vedvarende energi. Maksimering af brugen af sammenkoblingskapacitet ved at nå minimumskravet på 70 % er en forudsætning for energiomstillingen, da grænseoverskridende handel støtter udbredelsen af vedvarende energi, holder omkostningerne nede og øger elforsyningssikkerheden ved at optimere anvendelsen af det eksisterende net.

Det er desuden vigtigt, at medlemsstaterne **styrker den ikke-fossile fleksibilitetskapacitet**, der er tilgængelig i deres elsystemer, ved at færdiggøre gennemførelsen og implementeringen af alle relevante EU-forordninger, som muliggør effektiv inddragelse af efterspørgselsrespons, lagring

---

22 Handlingsplanen for energi til overkommelige priser.

23 Baseret på ENTSO-E's vinterprognose 2024-2025 *(GD ENER's beregninger baseret på kapacitet for importsammenkoblinger og produktionskapacitet indberettet for 10. januar 2025, kl. 19.00)*.

og decentral produktion på alle relevante markeder. Mange medlemsstater har fastsat ambitiøse mål for forbrugernes deltagelse, udrulning af intelligente målere og elsystemets tilstrækkelighed, hvilket lægger grunden til et mere responsivt og integreret energisystem.

3.4 **Forsyningssikkerhed**

Den vellykkede **forlængelse af forordningen om gasoplagring** understreger Europas fokus på **energisikkerhed og modstandsdygtighed**. I betragtning af den afgørende rolle, som forsyningssikkerhed spiller for energiomstillingen, vil denne udvikling bidrage til at forberede de kommende vintre og samtidig give medlemsstaterne fleksibilitet til at forhindre for høje priser og markedsforvridninger.

Gaslagringsniveauer på 90 % blev nået inden udgangen af august 2024, og der var **ingen problemer med gasforsyningssikkerheden på trods af en kold vinter og relativt lav LNG-forsyning** i vintermånederne. Kommissionen og medlemsstaterne arbejdede tæt sammen for at sikre, at forsyningssikkerheden ikke ville blive påvirket ved afslutningen af den russiske gastransit gennem Ukraine i december 2024. Selv om virkningen har været forskellig fra region til region, blev den samlede forsyningssikkerhed og priserne ikke væsentligt påvirket i hele EU takket være det kollektive foregribende arbejde, herunder diversificeringsindsatsen gennem **AggregateEU**-mekanismen, som opnåede bemærkelsesværdige resultater: næsten 190 registrerede virksomheder, 90 mia. m^3 samlet efterspørgsel, 160 mia. m^3 forsyninger og mere end 77 mia. m^3 matchet mellem aftagere og leverandører. Som følge heraf faldt andelen af russisk gasimport til 12 % i 2025 (indtil august) sammenlignet med 19 % i 2024. EU's energi- og råstofplatform øger desuden aggregeringen af efterspørgslen efter nye produkter og råvarer, og dermed udnyttes det europæiske markeds styrke og størrelse. Den 14. oktober 2025 var gaslagrene fyldt op til 83 % af kapaciteten.

Der har heller ikke været **problemer med forsyningssikkerheden for olie**. Der blev frigivet olielagre i mindre omfang på grund af forstyrrelser af leverancer via olierørledninger og/eller lukninger af raffinaderier, men alle medlemsstater bevarede eller genetablerede de obligatoriske olielagre. På grund af de fortsatte sanktioner mod importen af russisk olie samt skyggeflåden er der kun tre medlemsstater, der fortsat importerer russisk olie (hvilket udgør 3 % af EU's olieimport i 2024).

Den **elforsyningssikkerhedsmæssige situation har overordnet set været gunstig** i EU, hvilket skyldes øget installeret kapacitet inden for vedvarende energi, moderat efterspørgsel efter elektricitet, generelt god kernekraftproduktion og gunstige vandstande i hele EU. En vigtig udvikling for elforsyningssikkerheden var **synkroniseringen af de baltiske stater** med det kontinentale Europas elsystem, hvilket har gjort det muligt for Estland, Letland og Litauen at opnå fuld energiuafhængighed af Rusland og dermed styrke EU's kollektive energisikkerhed.

December 2024 var også præget af hændelsen med afbrydelsen af det undersøiske Estlink-2-elkabel mellem Finland og Estland. Det bragte ikke sikkerheden i regionens elforsyning i fare, men det viste den kritiske energiinfrastrukturs sårbarhed over for ondsindede handlinger, især undersøiske. Som reaktion herpå vedtog Kommissionen i februar 2025 en fælles meddelelse om at styrke sikkerheden for og modstandsdygtigheden af undersøiske kabler med udgangspunkt i fire centrale søjler: forebyggelse, detektion, reaktion og afskrækkelse.

Sidste år satte nogle lokale ekstreme vejrhændelser også EU's elsystem under stort pres – eksempelvis stormen Eowyn i Irland i januar 2025.

En anden større hændelse var **strømafbrydelsen på Den Iberiske halvø den 28. april 2025**, som berørte hele Den Iberiske Halvø og et lille område i Frankrig nær den spanske grænse. Genopretningen af det portugisiske og spanske transmissionsnet blev afsluttet i løbet af samme nat i overensstemmelse med netreglerne om nødsituationer og genopretning af elnettet. Mens de bagvedliggende faktorer stadig undersøges, overvåger Kommissionen dem nøje. Kommissionen analyserer alle resultater, herunder de efterfølgende evalueringsrapporter fra Spanien og Portugal og rapporten fra det eksportpanel, der er nedsat af ENTSO-E, og den kan overveje at træffe foranstaltninger for at forbedre EU's samlede forsyningssikkerhed, f.eks. gennem den kommende revision af EU's ramme for energisikkerhed.

De rapporterede nationale mål for energisikkerhed har primært fokus på at sikre uafbrudt forsyning og dernæst på diversificering af energikilder. Medlemsstaterne rapporterer om et stærkt fokus på at styrke gasforsyningssikkerheden gennem udvikling af nye LNG-terminaler, alternative rørledningsruter og vedvarende gasser.

3.5 **Forskning, innovation og konkurrenceevne**

Teknologier til ren energi yder et vigtigt økonomisk bidrag, hvor sektoren for vedvarende energi anslås at beskæftige omkring 1,8 mio. personer i EU, og sektorens samlede omsætning anslås til omkring 233 mia. EUR i 2023[24]. Konkurrenceevnen i EU's sektor for rene energiteknologier er afgørende, ikke blot for at nå energi- og klimamålene, men også for at skabe arbejdspladser og samtidig styrke energisikkerhed og økonomisk sikkerhed[25].

Nettonulindustriforordningen (NZIA), som trådte i kraft i 2024, markerede et vigtigt skridt i støtten til EU's produktion af nettonulteknologier. I maj 2025 vedtog Kommissionen fire stykker afledt lovgivning[26], som udgør en vigtig milepæl for gennemførelsen af forordningen. Kommissionen fremlagde også en meddelelse med en vurdering af EU's forsyning med nettonulteknologier, og den viser en stærk afhængighed af Kina, især vedrørende solcelleanlæg (94 % af solcellemoduler og solcelleceller) og batterier (50 % af batteripakker, moduler og celler samt 81 % af aktive anodematerialer)[27]. Samlet set står EU's sektor for ren teknologi fortsat over for et stærkt konkurrencepres. På globalt plan forventes den betydelige overkapacitet inden for produktion af batterier, solenergi, vindenergi (naceller) og brint (elektrolysestakke) fortsat at være gældende i de kommende år uden yderligere politiske tiltag[28].

EU er førende på verdensplan inden for offentlig forskning i og innovation inden for rene energiteknologier, og det har øget sine offentlige investeringer i sektoren i de seneste år[29]. I 2023 ydede medlemsstaterne næsten 8,5 mia. EUR i forskningsfinansiering til energiunionens forsknings- og innovationsprioriteter, og det var en stigning i udgifterne på en femtedel i forhold til året før. Dette blev suppleret på EU-plan med over 2 mia. EUR til relevante Horisont Europa-projekter. Det samlede beløb placerer EU i førerpositionen blandt de største økonomier inden for offentlig forskning og innovation i rene energiteknologier[30]. Ikke desto mindre er **private investeringer i forskning og innovation**, som står for over tre fjerdedele af FoI-finansieringen af rene energiteknologier på tværs af større økonomier, fortsat betydeligt højere i de større asiatiske økonomier end i EU og USA[31]. **Opstarts- og opskaleringsstrategien**, der blev lanceret i maj 2025, har til formål at lukke innovationskløften mellem EU og de vigtigste globale konkurrenter med centrale tiltag, der spænder fra fremme af innovationsvenlig regulering til forbedring af adgangen til finansiering og fremskyndelse af markedsudbredelse og -udvidelse.

Den nye forvaltning af den **Strategiske energiteknologiplan** (SET-planen), som Kommissionen foreslog i 2025, har til formål at **fastlægge fælles gennemførelses- og investeringsdagsordener for de enkelte teknologier** sammen med medlemsstaterne for yderligere at udnytte synergierne mellem EU, medlemsstaterne samt aktører inden for energiforskning og industri. Derudover tages der med SET-planen fra 2025 **større hensyn til tværgående udfordringer, såsom** markedsudbredelse af innovation, cirkularitet, digitalisering og samfundsmæssige færdigheder. Medlemsstaterne rapporterede, at der i de nationale mål, der omsætter SET-planens målsætninger, er et stærkt fokus på energisystemer og brint. Med hensyn til nukleare teknologier offentliggjorde Den Europæiske Industrialliance for Små Modulære Reaktorer (SMR) i september 2025 sin strategiske handlingsplan, der skitserer specifikke tiltag til at støtte og

---

24 EurObserv'ER, *The State of Renewable Energies in Europe, 2024 edition*, 2025.

25 En mere omfattende vurdering findes i statusrapporten for 2025 om konkurrenceevnen for rene energiteknologier, COM(2025) 74 final.

26 Se også: https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/ip_25_1324.

27 C/2025/3236.

28 BloombergNEF, *Energy Transition Supply Chains*, 2025.

29 CETO, *Overall Strategic Analysis of Clean Energy Technology in the EU – 2024 Status Report*, 2025.

30 JRC-analyse for CETO 2025-rapporter (kommende).

31 COM(2025) 74 final.

fremskynde udviklingen og udbredelsen af SMR'er gennem en række udvalgte projekter frem mod begyndelsen af 2030'erne. For så vidt angår fusionsenergi opfyldte ITER-projektet alle sine KPI'er sidste år, og i 1. halvår 2025 viste indikatorer, at projektet følger tidsplanen, og dermed er projektet tættere på den videnskabelige udnyttelsesfase, hvor industriel kommercialisering bliver mulig.

4. ET AFGØRENDE ØJEBLIK FOR AT GENNEMFØRE DEN ROBUSTE ENERGIUNION

Dekarbonisering medfører stærke vækstmuligheder, herunder stabile energipriser og -markeder, lavere energiregninger, arbejdspladser af høj kvalitet og styrkelse af de europæiske industriers konkurrenceevne, samtidig med at den indenlandske energiproduktion øges, hvilket giver fordele med hensyn til forsyningssikkerhed og energiuafhængighed.

Den fulde gennemførelse af handlingsplanen for energi til en overkommelig pris begynder at vise sine første virkninger i praksis. Det vil fortsat være en prioritet i de kommende måneder at bringe energipriserne ned for alle europæiske borgere og virksomheder og samtidig fremskynde gennemførelsen af 2030-rammen. Kommissionen vil intensivere indsatsen på grundlag af de tiltag, der blev bebudet den 21. oktober[32].

Samtidig vil det skabe et solidt fundament for at fastholde omstillingen et godt stykke ind i det næste årti **på vejen mod klimaneutralitet senest i 2050**.

Kommissionens forslag om at ændre den europæiske klimalov, der fastsætter et EU-klimamål for 2040 om en reduktion af nettodrivhusgasemissionerne på 90 % i forhold til 1990-niveauerne, behandles i øjeblikket af fælleslovgiverne.

Når EU's klimamål for 2040 er vedtaget, vil det tjene som benchmark for EU's politiske ramme for det kommende årti. Erfaringerne fra gennemførelsen af den nuværende lovgivningsmæssige ramme, herunder forvaltningsforordningen, har understreget betydningen af at tilpasse ambitionerne til leveringsevnen og af at sikre koordinering af de nationale strategier.

Der bør fokuseres på at foreslå en sammenhængende og forudsigelig politisk ramme, der giver medlemsstaterne, investorerne og borgerne langsigtet sikkerhed i hele den næste fase af energiomstillingen. Der ligger i den forbindelse en række udfordringer forude.

For det første vil **en mere vidtgående elektrificering være afgørende for at opnå en ambitiøs reduktion af drivhusgasemissionerne og opfylde energibehovene for et konkurrencedygtigt og velstående EU**. Elektricitetens andel af det endelige energiforbrug har imidlertid ligget uændret på omkring 23 % i over et årti. For at nå EU's dekarboniseringsmål og levere omfattende elektrificering af landtransport, rum- og vandopvarmning og mange industrielle processer skal elektrificeringen stige til en tredjedel inden 2030, ca. 32 %, som anført i aftalen om ren industri, og næsten fordobles til 50 % senest i 2040.

Når der også tages højde for den elektricitet, der er nødvendig til at producere brint, vil omstillingen kræve, at produktionskapaciteten mere end fordobles frem til 2040, samt investeringer på cirka **1 billion EUR i net og fleksibilitet frem til 2040**.

For det andet vil det, for **at denne strategiske tilgang kan være omkostningseffektiv**, også være nødvendigt fortsat at fremme indførelsen af energieffektive teknologier og sikre, at alle husholdninger og virksomheder er udstyret med intelligente målere. Vigtigst af alt vedrører størstedelen af investeringsbehovene til energieffektivitet mellem 2030 og 2040 **renovering af eksisterende bygninger**, herunder renovering af opvarmning og køling, navnlig i boligsektoren, hvor behovet er op til 241 mia. EUR om året[33].

For det tredje skal **innovative teknologier fremstillet i Europa fremmes effektivt, hvis energiomstillingen skal lykkes** og for at det sikres, at det fremtidige energisystem er baseret på

---

32 Commission steps up efforts to lower energy prices with a set of actions to bring relief to industries and consumers – Energy.

33 (SWD(2024) 64 final).

en konkurrencedygtig EU-sektor for ren teknologi. Udviklingen og udbredelsen af digitale løsninger og AI-applikationer har et stort potentiale til at sikre større effektivitet og fleksibilitet i energisystemet og til at lette integrationen af vedvarende energi til en lavere pris. Samtidig er det vigtigt at sikre cybersikkerheden i EU's energisystem og planlægge integration af datacentres stigende forbrug[34].

For at støtte den massive udvikling af energisystemet skal investeringerne i ren energi øges fra ca. 240 mia. EUR i 2020 til omkring 695 mia. EUR om året frem til 2040. Disse investeringer skal støtte udvidelse, digitalisering og modernisering af elinfrastruktur, indenlandsk produktion og lagring.

Det vil være afgørende at udnytte offentlige investeringer og mobilisere private investeringer, ligesom oprettelsen af innovative finansielle instrumenter til støtte for bæredygtige investeringer i energi og klima i hele EU og til fremme af grænseoverskridende samarbejde vil være vigtig. EU's finansieringsmekanisme for vedvarende energi kan f.eks. støtte omkostningseffektivitet og øge medlemsstaternes ambitioner gennem facilitering af EU-dækkende auktioner over vedvarende energi, som anbefalet i Letta-rapporten.

Som anført i handlingsplanen for økonomisk overkommelig energi og i køreplanen for energieffektivitet vil en opskalering af EU-garantiordninger for tjenester og acceleratorinstrumenter vedrørende energieffektivitet bidrage til at styrke markedet for energieffektivitet og gøre energibesparelser til en markedsdrevet vare, der hjælper europæerne med at udnytte de tjenester, der kan reducere energiregningerne. Den kommende revision af energiforvaltningsrammen giver mulighed for at omdanne nationale energi- og klimaplaner til **troværdige investeringsstrategier**, der danner grundlag for reformer og effektivt kanaliserer finansiering mod den grønne omstilling.

Efter **midtvejsrevisionen af samhørighedspolitikken** kan medlemsstaterne anvende samhørighedsmidler til at støtte energisammenkoblingsprojekter og tilhørende transmissions-, distributions- og lagringsinfrastrukturer.

Desuden foreslås der i forslaget til en ambitiøs flerårig finansiel ramme (FFR), som beløber sig til 1,98 billioner EUR for perioden 2028-2034 (i løbende priser), en femdobling af budgettet for **Connecting Europe-faciliteten** for at styrke den grænseoverskridende infrastruktur, der er nødvendig for en robust energiunion.

Desuden vil nationale og regionale partnerskabsplaner støtte de nationale transmissions- og distributionsnet, idet der også tages hensyn til det transeuropæiske net (TEN-E). Rammen for modstandsdygtighed over for klimaforandringer skal bl.a. sikre, at alle investeringer og vigtige politiske tiltag, der er sårbare over for virkningerne af klimaforandringerne, er udformet med henblik på at imødegå de klimarisici, der kan opstå i deres løbetid. Forslaget bygger også på en **europæisk konkurrenceevnefond**, der forenkler og fremskynder EU-finansieringen og virker som katalysator for private og offentlige investeringer i strategiske teknologier, herunder dem, der er afgørende for den grønne omstilling.

Det vil være afgørende at sikre sammenhæng mellem fremtidige nationale energi- og klimaplaner og udvikling af nationale og regionale partnerskabsplaner, herunder midtvejsrevision heraf. Den vil støtte tilpasningen af investeringsprioriteterne til langsigtede energireformer og leveringen af den infrastruktur, der understøtter en virkelig integreret energiunion, herunder fjernelse af de otte kritiske flaskehalse, der er identificeret under energitransporterne.

Forenkling spiller en vigtig rolle med hensyn til hurtigere at nå de energipolitiske målsætninger og mål på nationalt plan og på EU-plan og tager udgangspunkt i gennemførelsesdialoger og virkelighedstjek. Den nuværende forvaltningsforordning udgjorde allerede et stort skridt i denne henseende, men der er behov for et fornyet initiativ for yderligere at strømline og tilpasse planlægnings-, rapporterings- og investeringssporingselementerne. Derigennem kan processerne strømlines, så det sikres, at den fremtidige energi- og klimapolitiske

[34] IEA rapporterer om en stigning på 70 % i datacentrenes energiforbrug i Europa mellem 2025 og 2030: Energy and AI.

ramme **fortsat er responsiv og målrettet, samtidig med at en ambitiøs klima- og energiomstilling sikres**. Den fremtidige energi- og klimaramme bør anvendes mere strategisk til at tiltrække investeringer og støtte medlemsstaternes gennemførelse.

Europæerne har brug for at mærke fordelene ved energiomstillingen i deres dagligdag. Sikring af muligheder for inddragelse af borgerne i planlægnings- og udviklingsfasen af energiprojekter og netinfrastruktur eller støtte til, at de kan drage fordel af innovative tilbud for at undgå prisudsving, vil sikre den nødvendige sociale accept for at nå EU's mål og bidrage til lavere energiregninger. Borgerpanelet om energieffektivitet, som Europa-Kommissionen organiserede i 2024, kan tjene som eksempel i forbindelse med kommende EU-initiativer.

Samlet set skal disse forbedringer bidrage til en mere sammenhængende og fremadskuende ramme, der kan støtte EU's grønne omstilling i det kommende årti og bidrage til at fuldføre energiunionen, samtidig med at konkurrenceevne, prisoverkommelighed, sikkerhed og social retfærdighed sikres.

BILAG 1

Tabel: Gennemførelsesstatus for handlingsplanen for energi til overkommelige priser

 Afsluttet Igangværende

Søjle I: Aktioner ***Lavere energi-omkostninger***	**Underaktion**	**Status**	**Tidsfrist**
1. Overkommelige energiregninger	**Vejledning** om metoder for nettariffer og fremtidige netinvesteringer		Andet kvartal 2025:
	Henstilling til medlemsstaterne om at anvende fleksibiliteter (herunder EBD) til at sænke elbeskatningen		Fjerde kvartal 2025
	Borgernes energipakke, herunder vejledning og foranstaltninger vedrørende energifattigdom og energifællesskaber		Første kvartal 2026
2. Lavere elforsynings-omkostninger	**EIB-pilotprojekt** for rene **PPA'er** (500 mio. EUR), pakke om **fremstilling af netkomponenter** (1,5 mia. EUR)		Andet kvartal 2025:
	Vejledning om innovative former for vedvarende energi og om fremskyndelsesområder i forbindelse med net og oplagring		Andet kvartal 2025:
	Kommissionens støtte til gennemførelse gennem udvidelsen af Accele-RES, ekspertgruppen om tilladelser, CA-RES, gennemførelsesdialog, vejledningsværktøj med spørgsmål og svar		Andet kvartal 2025:
	Revision af **rammebestemmelser for statsstøtte**		Andet kvartal 2025:
	Vejledning om udformning af differencekontrakter		Fjerde kvartal 2025
	Lovgivningsforslag om strømlinede tilladelsesprocedurer for energiinfrastruktur, lagring og vedvarende energi		Fjerde kvartal 2025
	Pakken om europæiske net		Fjerde kvartal 2025
	Vejledning om fremme af betaling for fleksibilitet i detailkontrakter		Fjerde kvartal 2025
	Netregler om efterspørgselsrespons		Første kvartal 2026
	Regler for terminsmarkedet for at øge mulighederne for afdækning		Tredje kvartal 2026
	Medlemsstaterne skal tilpasse de nationale tilladelsesprocedurer og styrke de nationale		Snarest muligt

	myndigheder		
3. Forbedring af gasmarkederne	**Udnyttelse af EU's købekraft**		Andet kvartal 2025 til 2026
	EIB energieffektivitetsprodukt for SMV'er, garantiordning, pilotprojekt		Tredje kvartal 2025
	Vurdering af EU-dækkende **certificeringsordning for energibesparelser**		Tredje kvartal 2025
	Opdatering af EU's regler om **energimærkning og miljøvenligt design**		Tredje kvartal 2025
	Vurdering af adgang til kapital og finansielle incitamenter		Fjerde kvartal 2025
	Vurdering fra **taskforcen for gasmarkedet**		Fjerde kvartal 2025
	Medlemsstaterne og markedsovervågningsmyndighederne skal styrke overvågningen og håndhævelsen		Hurtigst muligt
4. Energieffektivitet	**EIB-program** for energieffektivitet i SMV'er		Tredje kvartal 2025
	Styrke **effektive apparater og produkter**		Hurtigst muligt
Søjle II: Aktioner ***Fuldførelse af energiunionen***	**Delaktioner**	**Status**	**Tidsfrist**
5. Fuldførelse af energiunionen	Oprettelse af en **taskforce for energiunionen**		Andet kvartal 2025:
	Illustrativt program for kernekraft (PINC)		Andet kvartal 2025:
	Hvidbog om **dybere integration af energimarkederne**		Fjerde kvartal 2025
	Strategi for investering i ren energi		Fjerde kvartal 2025
	Strategisk plan for energiteknologi		Fjerde kvartal 2025
	Handlingsplan for elektrificering, strategi for opvarmning og køling, strategisk køreplan for digitalisering og kunstig intelligens		Første kvartal 2026

	Fusionsstrategi		2026
	Revision af **forvaltningsforordningen**		Frem til medio 2027
Søjle III: Aktioner ***Tiltrækning af investeringer og sikring af leveringer***	**Underaktion**	**Status**	**Tidsfrist**
6. Trepartsaftaler	Iværksættelse af proces for **trepartsaftaler på sektorniveau** om energi til overkommelige priser til Europas industri		Fjerde kvartal 2025
Søjle IV: Aktion ***Klar til mulige kommende kriser***	**Underaktion**	**Status**	**Tidsfrist**
7. Forsyningssikkerhed med henblik på prisstabilitet	Revision af **EU's ramme for energisikkerhed**		Første kvartal 2026
8. Priskriseberedskab	**Vejledning** om ordninger til **at mindske spidsbelastningsefterspørgslen ved prishop** i perioder med pres på systemerne		Igangsat
	Midlertidige forhøjelser af kapaciteten på grænseoverskridende sammenkoblinger under kriser		Permanent
Overvågning af aktioner	**Underaktion**	**Status**	**Tidsfrist**
Rapport om status over energiunionen	Kommissionen gennemfører, overvåger og rapporterer om de fremskridt, der er gjort med hensyn til at gennemføre handlingsplanen i fremtidige rapporter om status over energiunionen.		Årligt

BILAG 2 – Statusrapport om konkurrenceevne

Dette bilag indeholder en opdatering om EU's konkurrenceevne inden for rene energiteknologier som supplement til afsnit 3.5. Det bygger på statusrapporten[35] vedtaget sammen med aftalen om ren industri og handlingsplanen for energi til overkommelige priser i februar 2025 samt på arbejdet i Observatoriet for Ren Energiteknologi (CETO).

1. Udviklingen på det globale marked

De globale investeringer i ren energi har overhalet investeringerne i fossile brændstoffer, idet omkring to tredjedele af den kapitalstrøm på 3 billioner EUR til energi, der forventes i 2025, går til rene energiteknologier[36]. Vedvarende energikilder er de mest omkostningseffektive elektricitetskilder i EU, og de nåede op på en andel af vedvarende energi på 47 % i EU's elektricitetsmiks i 2024.

EU er fortsat en vigtig aktør inden for handel med ren teknologi med nylige reduktioner af handelsunderskuddene for varmepumper, solceller og batterier samt et overskud inden for solvarme. Disse forbedringer afspejler dog delvist en svagere efterspørgsel og høje lagre snarere end et genopblomstrende produktionsgrundlag. Eksporten faldt i 2024, og EU mistede 7 % i eksportværdi[37]. På globalt plan forventes overkapacitet inden for produktion af solenergi, batterier, vindenergi og brint at fortsætte, idet Kina dominerer investeringer og produktion og står for over 85 % af den globale kapacitet inden for solenergi og batterier. EU's produktionsomkostninger er fortsat betydeligt højere, idet kinesiske solcellemoduler anslås at være 35-65 % billigere end de europæiske, og vindmøller omkring en tredjedel billigere[38].

2. Fremstilling af nettonulteknologier og forsyningskæder

Fremme af produktion af ren teknologi er centralt i EU's politik under aftalen om ren industri og forordningen om nettonulindustri. Nye statsstøtte- og skatterammer blev vedtaget i 2025 for at støtte investeringer, og den afledte lovgivning til forordningen om nettonulindustri omfatter værktøjer til at styrke EU's kapacitet og anvende kriterier for modstandsdygtighed i forbindelse med udbud og auktioner. På trods af disse foranstaltninger er afhængighederne fortsat betydelige: I 2023 leverede Kina mere end 90 % af solcellemodulerne, næsten 80 % af solcellesystemerne samlet set, halvdelen af batterikomponenterne og langt størstedelen af de permanente magneter til vindmøller[39].

EU fastholder stærke positioner inden for vindmøller, netteknologier, vandkraft og avancerede varmepumper samt globalt lederskab inden for biogas og biomethan. EU er også godt positioneret inden for innovative brændstoffer til luftfart og søtransport, selv om produktionen fortsat er i lille skala og omkostningstung. I 2024 faldt den samlede værdi af EU's produktion af ren teknologi inden for seks centrale rene energiteknologier med 11 % til 35 mia. EUR, mens der kun var kraftig vækst inden for vind- og vandkraft[40].

3. Forsknings- og innovationstendenser

35 COM(2025) 74 final.

36 IEA, *World Energy Investment*, 2025. Omregnet til EUR med anvendelse af den gennemsnitlige vekselkurs på 0,9239 EUR for 1 USD i 2024, baseret på ECB.

37 JRC baseret på data fra COMEXT/COMTRADE for udvalgte teknologier (Li-ion-batterier, solcellemoduler, solvarme, varmepumper, vandkraft, vindenergi) til CETO's rapporter for 2025 (kommende).

38 IEA, *Advancing Clean Technology Manufacturing*, 2024

39 COM(2025) 3236.

40 JRC baseret på PRODCOM-data for udvalgte teknologier (Li-ion-batterier, solcellemoduler, solvarme, varmepumper, vandkraft, vindenergi) til CETO 2025-rapporter (kommende).

EU er fortsat den globale leder inden for offentlige FoU-investeringer i rene energiteknologier med mere end 10,5 mia. EUR mobiliseret i 2023. Privat FoU – som dominerer globalt – er imidlertid meget stærkere i de store asiatiske økonomier (0,37 %-0,64 % af BNP) end i EU (0,17 % af BNP) og USA (0,08 % af BNP)[41], hvilket stiller EU i en ugunstig position. EU er fortsat godt placeret, når det gælder patentansøgninger af høj værdi inden for vedvarende energi og energieffektivitet. I betragtning af tendenserne på patentområdet indtager EU en god position inden for teknologier som vind, brint, intelligente net og havenergi, men det halter bagefter lande som USA og Kina, når det gælder batterier, solceller, geotermisk energi og digitale teknologier[42]. I 2024 fortsatte det fald i de globale venturekapitalinvesteringer i rene energiteknologier, der blev observeret i 2023. I EU blev venturekapitalinvesteringerne i ren teknologi halveret i 2024. Europas globale andel er imidlertid steget til næsten en femtedel i de seneste år. I modsætning til USA og Kina, som nyder godt af en bred vifte af mellemstore handler, afhænger EU's resultater af et lille antal meget store transaktioner[43].

De seneste initiativer inden for kerneenergi omfatter oprettelsen af den industrielle alliance om små modulære reaktorer samt forberedelserne til en europæisk fusionsstrategi. Desuden vil reformen af SET-planen styrke koordineringen med medlemsstaterne, forskningsaktører og industrien. I fremtiden skal den foreslåede Europæiske Fond for Konkurrenceevne samarbejde med Horisont Europa om at yde kontinuerlig støtte, der dækker fra forskning til udbredelse, og EIB's TechEU-program forventes at mobilisere 250 mia. EUR senest i 2027, herunder gennem EU-støtte. Tilsammen har disse instrumenter til formål at styrke Europas evne til at opskalere innovation, sikre forsyningskæder og opretholde konkurrenceevnen i det globale kapløb om ren energi.

41 CETO, *Overordnet strategisk analyse af ren energiteknologi i EU: Statusrapport 2024*, 2025.

42 CETO, *Overordnet strategisk analyse af ren energiteknologi i EU: Statusrapport 2024*, 2025.

43 JRC-analyse for CETO 2025-rapporter (kommende).